

Minnisblað

Stofnun samlagshlutafélags um fjárfestingu lífeyrissjóða í íslenskum hlutafélögum

Fjárfestingasjóður Íslands

Stofnun ábyrgðaraðila:

Stofnaður er ábyrgðaraðili (General Partner) sem yrði íslenskt einkahlutafélag, FSÍ-GP ehf, með 10 mkr. stofnhlutafé. Stofnandi þess og eini hluthafi yrði Eignarhaldsfélag lífeyrissjóða um Verðbréfabing (ELV) og legði ELV til stofnhlutaféð í FSÍ-GP. Í stjórn FSÍ-GP yrðu tilnefndir 5 stjórnarmenn, og sem jafnframt skipaði stjórn FSÍ samlagshlutafélags. Ganga þarf frá samþykktum fyrir FSÍ-GP ehf, stofnfundargerð og tilkynningum til hlutafélagaskrár. ELV kæmi síðan ekki frekar að starfsemi Fjárfestingarsjóðs Íslands.

Stofnun FSÍ slhf:

FSÍ-GP ehf stofnar samlagshlutafélag sem bæri heitið Fjárfestingasjóður Íslands samlagshlutafélag (FSÍ) og gerist jafnframt ábyrgðaraðili þess og ábyrgist skuldbindingar FSÍ umfram eigið fé þess. Stofnhlutafé FSÍ yrði 4 milljónir króna og alfarið lagt fram af FSÍ-GP (til málamynda þarf til viðbótar annan hluthafa til stofnunar samlagshlutafélags með lága fjárhæð sem yrði keyptur út um leið og lífeyrissjóðirnir kæmu að samlagshlutafélaginu.) Hlutafé FSÍ yrði síðan aukið í áföngum með þátttöku lífeyrissjóðanna í sérhverri innköllun á fjárfestingartímabilinu. Stefnt verði að 75 milljarða króna stærð sjóðsins. Eins og áður segir yrði sama stjórnin í FSÍ og GP-inu. Ganga þarf frá formlegum samþykktum, stofnfundargerð og viðeigandi tilkynningum með hliðstæðum hætti og í GP-inu.

Samkomulag um starfsemi:

Samhliða stofnun þessara tveggja hlutafélaga þarf að semja ítarlega skilmála fyrir FSÍ þar sem kveðið væri á um fyrirkomulagið á framtíðarstarfsemi FSÍ, þ.e. samkomulag væntanlegra þátttakenda/samlagshluthafa, þar sem kveðið er á um tilgang, markmið, fjárhæð þátttöku hvers og eins, ákvarðanatöku um fjárfestingar, rekstrarfyrirkomulag, stjórn, ráðgjafaráð og öðru því sem lýtur að umgjörð starfseminnar til lengri tíma, s.s. innkallanir hlutafjárloforða, fjárfestingartímabil, útborganir, starfsrækslutíma og eftir atvikum um upplýsingagjöf og/eða trúnað um fjárfestingar, tiltekna takmarkanir á fjárfestingar eða annað sem menn vilja festa niður á þessu stigi og ekki leggja í hendur ráðgjafaráðs og stjórnar FSÍ slhf að útfæra.

Tilgangur og markmið:

Formlega:

Hlutverk FSÍ er að taka þátt í og móta fjárhagslega og rekstrarlega endurreisn íslensks atvinnulífs í kjölfar falls fjármálakerfisins. FSÍ mun fjárfesta í íslenskum fyrirtækjum í öllum atvinnugreinum, sem lent hafa í fjárhagserfiðleikum vegna yfirstandandi þrenginga en eiga sér vænlegan rekstrargrundvöll. Fyrirtæki sem afla gjaldeyristekna eða spara gjaldeyri með

starfsemi sinni eru sérstaklega áhugaverð í þessu sambandi. Markmiðið með starfsemi FSÍ er að ná vænlegri arðsemi á fjárframlög lífeyrissjóðanna. Ráðgjafaráð mun ákvarða fjárfestingastefnu FSÍ að fenginni tillögu stjórnar FSÍ.

Óformlega:

Staðan í íslensku viðskiptalífi kallar á nýtt fjármagn til að gera fyrirtækjum sem nú eiga við fjárhagslega erfiðleika að etja vegna gengisfalls krónu, hárra vaxta og mikillar verðbólgu en eiga sér vænlegan rekstrargrundvöll í fyrirsjáanlegu breyttu rekstrarumhverfi næstu missera, kleift að komast í gegnum erfiðleikana sem nú steðja að. Þessi breytta staða felur í senn í sér þrýsting um þátttöku lífeyrissjóða í endurreisn fyrirtækja sem með rekstri sínum standa undir iðgjaldagreiðslum til sjóðanna, sem og tækifæri fyrir sjóðina til að eignast hlutdeild í rekstrarárangri marga ágætra fyrirtækja sem skilað gætu ásættanlegri arðsemi til lengri tíma sé rétt haldið á spilunum.

Fyrirkomulag og starfrækslutími:

Gert er ráð fyrir að hver og einn lífeyrissjóður skuldbindi sig í upphafi til þátttöku allt að tiltekinni fjárhæð sem samtals nemur 75 milljörðum króna fyrir sjóðina. Dregið verði á þau þátttökuloforð með innköllunum þegar fyrir liggja ákvarðanir um fjárfestingar af hálfu FSÍ á allt að 3 árum, þ.e. 3ja ára fjárfestingartímabil. Þannig er gert ráð fyrir að allt að 40% af þátttökuloforðum verði innkölluð á fyrsta árinu og afgangurinn á næstu tveimur árum þar á eftir. Að þeim árum loknum verði ekki um frekari innkallanir að ræða. Það fer eftir þeim tækifærum sem bjóðast á þessum þremur árum og stjórn FSÍ metur áhugaverðar til fjárfestingar að hvaða marki verður dregið á þátttökuloforðin. Stefnt er að sölu fjárfestinga sem fyrst að teknu tilliti til markmiða um arðsemi, og verður andvirði hvernar sölu greitt út til hluthafa hlutfallslega en ekki endurfjárfest í FSÍ. Stefnt er að sölu ekki síðar en 4-5 árum eftir einstaka fjárfestingu, en þó reiknað með að starfrækslutími sjóðsins geti orðið allt að 10 ár, með möguleika á framlengingu í 2 ár til viðbótar, og verður FSÍ þá slitið.

Fjárfestingastefna:

1. Í starfsemi FSÍ verður lögð áhersla á að fylgja leiðbeiningum um góða stjórnarhætti fyrirtækja.
2. Fjárfest verður í fyrirtækjum sem eiga í fjárhags- eða rekstrarerfiðleikum tengda falli fjármálakerfisins, gengisfalls krónunnar, hárra vaxta og mikillar verðbólgu.
3. Fjárfestingar verða ekki takmarkaðar við tilteknar atvinnugreinar né einhverjar atvinnugreinar útilokaðar.
4. Að jafnaði eru þær atvinnugreinar og fyrirtæki sem skapa gjaldeyristekjur eða spara gjaldeyri áhugaverðari fjárfestingarkostir fyrir FSÍ.
5. Einhverjar kröfur verða settar um lágmarksstærð fyrirtækja sem fjárfest er í. Þó verði ekki útilokað að fjárfesta í sprotaverkefnum.
6. Sett verða viðmið um hámarksstærð einstakra fjárfestinga sjóðsins, m.t.t. áhættudreifingar.
7. Stefnt er að áhættudreifingu í fjárfestingum m.t.t. atvinnugreina og fleiri þátta.
8. Ekki verður þak á hugsanlegri eignarhlutdeild FSÍ í fyrirtækjum. Að jafnaði er þó horft til eignarhlutar á bilinu 35-50% sem gefi FSÍ nægileg og hæfileg áhrif á stjórnun viðkomandi hlutafélaga.

9. FSÍ mun leitast við að haga fjárfestingum þannig að hæfilegur hvati sé fyrir fyrri eigendur og/eða starfsmenn fyrirtækisins af rekstri og viðgangi fyrirtækisins, í gegnum eignarhlutdeild eða árangurstengingu.
10. FSÍ kemur að rekstri viðkomandi fyrirtækja og stjórnun þeirra með beinni þátttöku í stjórn.
11. Þátttaka FSÍ verður fyrst og fremst í formi hlutafjárukningu og kaupa á hlutafé í viðkomandi félagi. Einnig koma til greina lánveitingar gegn breytirétti í hlutafé, hefðbundnar lánveitingar gegn tryggingum eða yfirtaka á lánum til endurskipulagningar.

Stjórn:

Sama 7 manna stjórn situr í FSÍ-GP ehf og í stjórn FSÍ samlagshlutafélagsins og verður hún skipuð stjórnendum lífeyrissjóðanna og sérfræðingum í bland ásamt tveimur til þremur aðilum með þekkingu og reynslu sem verði fundnir utan sjóðanna. Stjórn FSÍ tekur ákvarðanir um einstakar fjárfestingar og ræður félaginu framkvæmdastjóra.

Ráðgjafaráð:

Ráðgjafaráðið mun ákvarða fjárfestingastefnu FSÍ að fengnum tillögum stjórnar, veita stjórninni ráðgjöf og hafa eftirlit með starfseminni og verður það skipað fulltrúum aðila vinnumarkaðarins og stjórnendum lífeyrissjóða.

Rekstur og framkvæmdastjórn:

FSÍ-GP ehf verður rekstraraðili FSÍ og mun annast daglegan rekstur, mat og val á fjárfestingarkostum, og eftirfylgni fjárfestinga. Stjórn FSÍ mun ráða öflugan framkvæmdastjóra sem velur með sér tiltölulega fámennan hóp hæfra starfsmanna og starfsmannahald lágmarkað. Notast verði við aðkeypta þjónustu sérfræðinga eftir þörfum. Stuðst verður við hóp einstaklinga með öfluga rekstrarreynslu/þekkingu sem fylgja eftir fjárfestingu FSÍ í einstökum fyrirtækjum. Kostnað af rekstri FSÍ-GP mun FSÍ samlagshlutafélagið greiða þannig að rekstur þess verði í jafnvægi, og leitast verður við að hafa hann sem hagkvæmastan. Ekki er gert ráð fyrir fastri þóknun né árangurstengdri til FSÍ-GP.